Ridundervisning ur ett elevperspektiv

Ridelevers uppfattningar om ridundervisning i grupp och individuellt

Wilma Berg & Emma Flygar

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för husdjurens biovetenskaper/ Enheten för hippologutbildning
Hippologprogrammet
Examensarbete på kandidatnivå, 189
Uppsala 2026

Ridundervisning ur ett elevperspektiv. Ridelevers uppfattningar om ridundervisning i grupp och individuellt

Riding lessons from a student perspective. Riding students' perceptions of riding lessons in groups and individually

Wilma Berg och Emma Flygar

Handledare:	**Susanne Lundesjö-Kvart, Sveriges Lantbruksuniversitet, Hippologenheten**
Examinator:	Therese Waerner, Sveriges Lantbruksuniversitet, Hippologenheten

Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i hippologi
Kurskod:	EX0864
Program/utbildning:	Hippologprogrammet
Kursansvarig inst.:	Institutionen för husdjurens biovetenskaper
Utgivningsort:	Uppsala/Strömsholm
Utgivningsår:	2026
Serietitel:	Examensarbete på kandidatnivå
Delnummer i serien:	K 189

Nyckelord:	Individanpassning, lektionsstruktur, kommunikation, pedagogik, motivation

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för husdjurens biovetenskaper
Enheten för hippologutbildning

Sammanfattning

Ridundervisning har genom tiderna utvecklats från jordbruk och det militära till att vara en ridskola och ridsport. Tidigare forskning visar hur ridundervisningen utvecklats från militären med tydliga instruktioner, hierarkier och ledarskap till att bli mer individualiserad och elevcentrerad. I takt med att individanpassning i skolan har ökat har även förfrågan av individualiserad undervisning på ridskolor ökat.

Syftet med studien var att undersöka hur elever upplever ridundervisning i grupp respektive individuell undervisning, samt hur de olika undervisningsformerna påverkade elevernas upplevelse av sin utveckling, krav och motivation.
Frågeställningarna var följande; Vilka bemötanden från ridläraren gör att elever känner sig sedda? På vilka sätt kan eleverna uppleva skillnad av krav i gruppundervisning respektive individuell undervisning? Hur upplever eleverna sin motivation till utveckling i gruppundervisning jämfört med individuell undervisning? Materialet som använts har varit fyra fokusgruppsintervjuer med fyra till fem elever per grupp, totalt medverkade 17 elever. Eleverna har bestått av yrkesverksamma hippologer, elever på ridutbildningar samt elever på ridskola. Fokusgruppsintervjuerna spelades in och har därefter transkriberats och analyserats med hjälp av tematisk analys.

I resultatet framgick fem tydliga teman; *Kommunikation och sociala relationer, Mål och motivation, Utrymme för individualisering, Struktur och lektionsupplägg* samt *Feedback.* De främsta fördelarna med individuell undervisning var att den var mer intensiv i form av mer aktiv ridning och enskilt fokus. Individuell undervisning erbjöd mer anpassningar utifrån dagsform, utrymme för misstag samt målfokus. I gruppundervisning var det motiverande att kunna se och lära av övriga ekipage, vilket bidrog till inspiration för den egna utvecklingen. Det sociala inom gruppundervisning gav eleverna en känsla av gemenskap och tillhörighet och att jobba mot ett mål tillsammans upplevdes motiverande. Oberoende av undervisningssituation var det viktigt att tränaren eller ridläraren kunde se ett samband mellan hur det såg ut med vad eleven kände och bekräftelse vid progression. En engagerad ridlärare och tränare med en bra kommunikationsförmåga med dialog och feedback var mycket viktigt.

Slutsatsen var att bemötanden som engagemang, kommunikation, feedback och bekräftelse var viktigt för att eleverna skulle känna sig sedda. Relationen till ridläraren eller tränaren var av betydande vikt för hur eleverna kände sig bekräftade både i individuell undervisning och gruppundervisning. Elevernas personliga erfarenheter och utmaningar påverkade hur de upplevde krav i de olika undervisningsformerna. Gruppundervisning kunde bidra till varierad upplevelse av krav beroende på hur gruppdynamiken fungerade. Individuell undervisning kunde bidra till mer krav i form av högre intensitet och krav på utveckling. Det framgick även att individuell undervisning kunde ge en ökad möjlighet till anpassning utifrån dagsform och därmed motivera till ökad utveckling. I gruppundervisning bidrog faktorer som socialt samspel och att kunna se och lära av andra till en ökad motivation och utveckling.

Nyckelord: Individanpassning, lektionsstruktur, kommunikation, pedagogik, motivation

Abstract

Riding lessons have evolved over time from agriculture and the military into riding schools and equestrian sports. Previous research shows how riding lessons have developed from a military tradition with clear instructions, hierarchies and leadership into a more individualized and student-centered practice. As individualization in schools has increased, the demand for individualized instructions at riding schools have also increased.

The purpose of the study was to investigate how students experience riding lessons in groups and individual lessons and how different forms of lessons affected the students' experience of their development, demands and motivation. The research questions were as follows; What responses from the riding instructor make students feel seen? In what ways can students experience differences in demands in group lessons and individual lessons? How do students experience their motivation to develop in group lessons compared to individual lessons? Data were collected through four focus group interviews with four to five students per group, a total of 17 students participated. The respondents consisted of professional graduates from the Equine Science Program, students in Equestrian upper secondary school and students at a riding school. The focus group interviews were recorded and then transcribed and analyzed using thematic analysis.

The results revealed five clear themes: *Communication and social relationships*, *Goals* and *motivation*, *Space for individualization*, *structure* and *lesson layout* and *Feedback*. Individual lessons proved to be more intense because of more active riding and individual focus. Individual lessons offered more adaptations based on daily form, room for mistakes and goal focus. In group lessons, it was motivating to be able to see and learn from other students, which contributed to inspiration for personal development. The social aspect of group lessons gave the students a sense of community and working towards a goal together was perceived as motivating. Regardless of the teaching situation, it was important that the trainer or riding teacher could see a connection between what it looked like and what the student felt, and confirmation of progression. A committed riding teacher and trainer with good communication skills and feedback was important.

The conclusion was that approaches such as commitment, communication, feedback and affirmation were important for students to feel seen. The relationship with the riding teacher or trainer was significant for how students felt affirmed in both individual and group lessons. The students' personal experiences and challenges influenced how they experienced demands in the different forms of instruction. Group lessons could contribute to a varied experience of demand depending on how the group dynamics worked. Individual lessons could contribute to more demands in the form of higher intensity and demands for development. It also emerged that individual lessons could provide an increased opportunity for adjustment based on daily form and thus motivate increased development. In group lessons, factors such as social interaction and being able to see and learn from others contributed to increased motivation and development.

Keywords: Individual adaptation, lesson structure, communication, pedagogy, motivation

Innehållsförteckning

Ridundervisning ur ett elevperspektiv **1**

1. Inledning **7**
1.1 Bakgrund 7
1.2 Problem 8
1.3 Syfte 8
1.4 Frågeställningar 8

2. Teoriavsnitt **10**
2.1 Ridundervisning 10
2.2 Individualisering 12
2.3 Motivation och mål 12

3. Material och metod **14**
3.1 Genomförande 14
3.2 Analys 15
3.3 Etisk övervägande 15
3.4 Författarnas förförståelse 16

4. Resultat **17**
4.1 Utrymme för individualisering 17
4.2 Kommunikation och sociala relationer 18
4.3 Feedback 19
4.4 Struktur och lektionsupplägg 20
4.5 Motivation och mål 21
4.6 Sammanfattning resultat 24

5. Diskussion **25**
5.1 Bekräftelse och feedback viktigt 25
5.2 Krav relateras till undervisningsinnehåll och nivå 26
5.3 Gruppen motiverar till individuell utveckling 28
5.4 Metoddiskussion 30
5.5 Framtida studier 31
5.6 Slutsats 32

6. Författarnas tack **33**

Referenser **34**

Bilaga 1 ..... **36**

Bilaga 2 ..... **38**

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Hästens roll inom samhället har genom tiderna förändrats i takt med urbanisering och har varit betydelsefull inom jordbruket med tunga arbeten och transport. Hästen har även haft en central roll inom försvaret där den varit starkt kopplad till status, disciplin och maskulinitet (Hedenborg 2007). Dagens ridskolor växte fram efter andra världskriget i syfte ansatt säkerställa omhändertagande av armens hästar under fredstid (SvRF 2021). I statliga utredningar visades att ridning hade en positiv effekt på människor med stillasittande arbeten (SvRF 2021). Lundesjö-Kvart (2013) visade att ridundervisning präglas av en pedagogisk tradition där undervisning ur ett historiskt perspektiv haft starka kopplingar till militära utbildningsideal. Hedenborg (2007) beskrev hur ridningen som sport de senaste årtiondena växt där hästen som fritidsintresse och sport utvecklats. Ridfrämjandet bildades år 1948 som en tredje ridsportorganisation med syfte att dels värna om den Svenska Varmblodiga ridhästen, dels genom att etablera ridsporten som folksport (Hedenborg 2009). De två tidigare ridsportförbunden som existerade var Svenska Ridsportens Centralförbund och Svenska Lantliga Ryttarföreningarnas Centralförbund som fokuserade mer på tävlingsverksamhet (Hedenborg 2009). År 1948 var 51 föreningar anslutna och år 1990 var 514 föreningar anslutna (Hedenborg 2009). Svenska Ridsportförbundet bildades år 1992 när de tre ridsportorganisationerna gick samman (Hedenborg 2009). Svenska Ridsportförbundet omfattar idag omkring 800 föreningar, varav cirka 430 driver ridskoleverksamhet, och organisationen har ungefär 105 000 motions- och lektionsryttare (SvRF 2025). När ridning som sport fått ett ökat intresse har också coaching blivit allt vanligare vid ridundervisning (Maw 2012).

I en avhandling av Thorell (2017) framgick att ungdomar i ridskoleverksamheter upplevde sig behövda på ridskolor. Thorell (2017) beskrev även att en viktig faktor för eleverna i deras utveckling i ridning och sociala sammanhang var att ha en bra relation med sin ridlärare. Ridundervisning har länge byggt på tydliga instruktioner, hierarkier och ett ledarskap där ridläraren tidigare haft en auktoritär roll (Lundesjö-Kvart 2013). Ridlärarna har en stor betydelse för ungdomar inom ridskoleverksamheten och utgör både en lärare och en förebild (Thorell 2017). I en avhandling av Waerner (2025) framgick att elever på ridskolor i nutid upplevde en kultur där de anpassade sig till maktstruktur inom ridsporten och att kulturen liknade den militära traditionen där disciplin och hierarki var centralt. Eleverna beskrevs förväntas följa normer för att få tillgång till att vara delaktiga. I ridundervisning har pedagogiken successivt förändrats mot en mer elevcentrerad undervisning där en tydlig dialog och god kommunikation är väsentlig (Lundesjö-Kvart 2013). Waerner (2025) beskrev att de unga ryttarna ofta uppfattade ridlärarna som goda lyssnare vilket på ett sätt skapade en trygg och säker miljö samtidigt som ledarskapet beskrevs som auktoritärt. De unga ryttarna uttryckte att de sällan hade möjlighet att påverka eller få den feedback som de behövde (Waerner 2025).

Inom ridskoleverksamhet är ridundervisning i grupp vanligt förekommande där grupper kan innehålla 10 – 12 elever (SvRF 2021). Gruppundervisning beskrevs av Lundesjö-Kvart (2013) skapa möjlighet till lärande både genom observation och social interaktion samtidigt som det kan innebära begränsningar i att anpassa till individens utveckling och mål. Maw (2012) beskrev att gruppundervisning kunde upplevas som begränsande för rideleven då ridinstruktören behövde fördela både fokus och kommunikation på samtliga elever. Detta gör att kommunikationen blir mer i form av instruktioner som rideleven ska följa. Thorell (2017) beskrev hur ridläraren upplevde att den pedagogiska förmågan inom ridundervisning har utvecklats till att vara mer analytiskt och individuellt fokuserad. I skolvärlden blir en individualisering allt vanligare (Vinterek 2006). Individanpassning utgår från att elever är olika och att skolan inte ska sträva efter att göra dem lika (Giota 2013). För individanpassning behöver hänsyn tas till individuellt kunskapsläge, tidigare erfarenheter och sociala förutsättningar (Vinterek 2006). Inom ridsporten efterfrågar ungdomar mer individualisering och en dialog om utveckling tillsammans med utbildningsmål och struktur för avstämning mot dessa mål (Thorell 2017). Moberg Granström (2017) har visat hur motivation och mål var i överenstämmelse mellan ridskoleryttare och deras respektive ridlärare. Ungdomar i en avhandling av Waerner (2025) efterfrågade mer engagemang och respekt från de vuxna där de såväl som i stall som under ridlektion vill kunna påverka och ha ett inflytande. Inom individuell undervisning beskrev Maw (2012) att när det är ett ekipage och en tränare fanns större möjlighet till individanpassning. Genom en mer dialogbaserad undervisning skapades det bra förutsättningar för ett mer coachande undervisningssätt (Maw 2012).

1.2 Problem

I dagsläget genomförs ridundervisning till stor del i grupp. Det efterfrågas allt mer individualisering inom ridskolan. Det finns begränsad forskning om hur elever upplever undervisning på individuell respektive gruppnivå. Fördjupade kunskaper om elevernas upplevelser av olika undervisningsformer skulle kunna öka förståelsen för hur undervisning kan anpassas och vidareutvecklas. Det finns därför ett behov av att jämföra hur undervisning i grupp och individuellt påverkar elevers uppfattning om deras utveckling och motivation.

1.3 Syfte

Syftet med studien var att undersöka hur elever upplever ridundervisning i grupp respektive individuell undervisning, samt hur de olika undervisningsformerna påverkade elevernas upplevelse av sin utveckling, krav och motivation.

1.4 Frågeställningar

Vilka bemötanden från ridläraren gör att elever känner sig sedda?
På vilka sätt kan eleverna uppleva skillnad av krav i gruppundervisning respektive individuell undervisning?

Hur upplever eleverna sin motivation till utveckling i gruppundervisning jämfört med individuell undervisning?

2. Teoriavsnitt

2.1 Ridundervisning

Ridundervisning bedrivs i stor utsträckning i grupp (Lundesjö-Kvart, 2013). I gruppundervisning på ridskola är det vanligt att en grupp innehåller 10–12 elever där olika faktorer påverkar hur grupperna ser ut (SvRF 2021). Ambitiösa elever behöver tillräckligt med stimulans för fortsätta utvecklas och inte tappa intresse (SvRF 2021). Inom gruppen är det även viktigt med personkemin, särskilt för de elever som endast rider för att det är kul (SvRF 2021). I en studie av Lundesjö-Kvart (2013) beskrevs att undervisningen i större utsträckning utvecklats från att ridläraren endast gav instruktioner till att fokusera på elevers lärande och utveckling. Ridkompetens beskrevs i studien som en form av praktiskt kunnande där kroppsliga uttryck, kommunikation och samspel mellan häst och elev var centralt i lärandeprocessen.

I en avhandling av Thorell (2017) framkom hur ungdomar upplevde sig delaktiga och betydelsefulla i ridskolemiljön då de upplevde att det ständigt fanns uppgifter att engagera sig i. Författaren beskrev att lärande upplevdes ske när ungdomarna kände sig ansvarsfulla och uppmärksammade. I avhandlingen framställdes även att ansvar och uppgifter kunde ge ungdomarna ett ökat självförtroende vilket gjorde att ungdomarna vågade tro på sin egen förmåga även i andra sammanhang. Ungdomarna i Thorells (2017) avhandling upplevde att ridskolan gav en känsla av tillhörighet och gemenskap och att de hade möjlighet att påverka delar av verksamheten vilket gjorde att de kände sig lyssnade på. Däremot visade Waerner (2025) i sin avhandling att ungdomar inom ridsporten upplevde att de inte hade möjligheter att påverka sådant som berörde deras ridlektion eller träning genom exempelvis val av övning, häst eller vilka kompisar som de red med. Det framgick att en majoritet av ungdomarna i studien upplevde inkludering och att deras åsikter beaktades samtidigt som det även fanns ungdomar som inte kände så. Vidare beskrev Waerner (2025) hur de ungas delaktighet inte bara handlade om att ha en röst utan att deras åsikter även behövde tas tillvara på för att ha inflytande. Inom ridskolan upplevdes en hög grad av social delaktighet. Samtidigt framkom att de unga ryttarna kunde vara begränsade i vad de vågade säga, där en fjärdedel inte vågade säga ifrån när de kände att något var fel. Därav menade Waerner (2025) på att det var viktigt att ridlärare/tränare utöver att säkerställa att ungdomar gavs möjlighet att utrycka sina åsikter även aktivt lyssnade på dem. För att de unga ryttarna skulle känna mer delaktighet ansåg Waerner (2025) att det behövdes en förändring av både struktur och attityd där ridlärarna blir mer öppna för dialog och engagemang kring häst och ge ungdomar mer utrymme att uttrycka sina åsikter.

I en studie av Lundesjö-Kvart (2013) beskrevs ridundervisning som ett samspel mellan ridlärare, elev och häst där de tillsammans lägger grunden för lärandeprocessen. Studien visade på att ridläraren kontinuerligt behövde tolka både elevens och hästens agerande för att kunna anpassa undervisningen. Lundesjö-Kvart (2013) betonade att ridlärarens kommunikation och förmåga att

anpassa undervisningen var avgörande för elevens utveckling. Ridläraren behövde vara uppmärksam på elevens upplevelser under ridpassen för att kunna ge relevant feedback som passade elevens mål. I Thorell (2017) framgick att eleverna hade en stor respekt för ridlärarens kunnande och att det behövde finnas en ömsesidig respekt och lyhördhet hos ridlärarna för att ingen elev skulle känna sig kränkt. Rideleverna ansåg också att relationen till ridläraren var en viktig faktor både avseende utveckling samt det sociala sammanhanget (Thorell 2017). I avhandlingen framgick det att ridläraren var medveten om sin roll som förbild och vikten av att vara professionell.

Waerner (2025) beskrev att ridlärarna utgick ifrån deras egen bakgrund och att många ridlärare hade erfarenhet av auktoritära och militära ridlärare. Vidare framgick att deras agerande var ett resultat av det dem själva upplevt och att de inte reflekterat över deras egna förhållningssätt. Det framgick att ungdomarna upplevde hierarkiska strukturer och en maktobalans inom ridskolan, samtidigt som de inte uppfattade det som negativt utan snarare ett konstaterande att det är något som det bara är. Waerner (2025) beskrev att en delaktighet för unga ryttare kunde öka om de upplevde att deras åsikter beaktades och respekterades av vuxna. Vidare beskrevs att när ungdomarna inte hade möjlighet till att påverka i stallet eller på ridlektionen minskade deras upplevelse av delaktighet. För att kunna skapa en inkluderande kultur framgick att kulturen behövde förändras så att de unga kunde vara delaktiga utan en rädsla för att göra fel (Waerner 2025). Detta ansågs kunna åstadkommas genom dialog och engagemang, både under ridlektioner och i stallet bland hästarna.

Kommunikationen inom ridundervisning beskrevs enligt Maw (2012) utvecklats från en envägskommunikation till en tvåvägskommunikation mellan tränare och elev. Observationer i studien visade på att när instruktioner kombinerades med frågor, förtydliganden och diskussion minskade risken för missförstånd och kommunikationen underlättades. Maw (2012) uttryckte att denna typ av undervisning var olika för individer och baserades på relationen mellan tränare och elev. Lundesjö-Kvart (2013) betonade samspelet inom undervisningen där relationen mellan tränare och elev utgjorde grunden för lärandeprocessen. Maw (2012) framställde att ridundervisning i stor utsträckning byggde på tränarens egna erfarenheter. Vilket visades genom att undervisningsformen varierade mellan tränare. Maw (2012) beskrev att detta kunde vara ett resultat av brist i pedagogisk utbildning hos tränarna vilket påverkade undervisningens kvalité.

I gruppundervisning kan relationen till läraren och eleven få andra förutsättningar än i individuell undervisning. Detta beskrev Maw (2012) i form av att undervisningen kunde variera mellan instruerande och dialogbaserade former. Losch et al. (2016) visade att gruppundervisning präglades av en mer strukturerad och planerad undervisning där läraren undervisade flera elever genom gemensamma instruktioner, demonstrationer och övningar. Detta kunde leda till att läraren behövde fördela sin uppmärksamhet vilket kunde begränsa möjligheten till individualisering med samtal och återkoppling. I Maw (2012) framställdes gruppundervisningen ha mer begränsade möjligheter då läraren behövde fördela sin uppmärksamhet mellan flera elever. Losch et al. (2016) beskrev i deras studie att gruppundervisning skapade värden genom att eleverna kunde dela erfarenhet

och observera varandras utveckling. Detta resulterade i att eleverna blev mer motiverade att själva utvecklas av det gemensamma sammanhanget.

Losch et al. (2016) påvisade att relationen till läraren hade stor betydelse i gruppundervisning genom dess förmåga att skapa stöd, tydlighet och motivation. När läraren i gruppundervisning etablerade en positiv och inkluderade lärmiljö ökade deltagarnas upplevelse av utveckling. Studien visade att individuell coachning var mer effektiv för att uppfylla mål och tillfredsställelse. Maw (2012) beskrev hur coachens sätt att leda och stötta fick ett stort resultat på eleverna. Maw (2012) förklarade även att undervisningens kvalité inte enbart grundades i lärarens kompetens utan även i förmågan att kommunicera och anpassa undervisning efter elevernas behov.

2.2 Individualisering

Syftet med individualisering beskrevs av Vinterek (2006) ge eleverna friheten att välja och bidra till personlighetsutveckling och ökat kunskapslärande. Individanpassning i skolan strävar efter att optimera undervisning för varje elev genom en varierad och mångsidig undervisning (Giota 2013). En individanpassad undervisning förutsätter att läraren har en god kännedom om elevernas styrkor och svagheter, vilket kräver nära relationer mellan lärare och elev (Giota 2013). Vinterek (2006) belyste individualiseringen i skolsammanhanget och hur undervisningens utformning kunde anpassas till individen. Författaren beskrev hur individen lyfts fram mer nu än tidigare och där innehåll och mål relaterades till elevernas personliga utveckling. Undervisningen förklarades vara för individen och den egna utvecklingens skull varav en stor del förväntades vila på elevens egna ansvar (Vinterek 2006).

Vinterek (2006) förklarade hur det fanns en koppling mellan elevens behov av kunskap relaterat till tillfredsställelse inom undervisning. De olika behoven handlade om att utveckla kunskap, intresse och förmågor. Författaren beskrev att elever önskar att undervisningen ska vara rolig och stimulerande, vilket kräver ett behov som direkt ska genomföras. I en studie av Maw (2012) förklarades hur undervisningsformen hade betydelse för lärandeprocessen. I studien framgick att undervisningsformen i gruppundervisning och individuell undervisning påverkade kommunikationen och möjligheten till individanpassning. Utifrån elevers förutsättningar kunde det finnas motsättningar mellan olika behov som kan skifta mellan olika elever (Maw 2012). Elever upplevdes även kunna ha olika behov vid olika tillfällen vilket även ansågs kunna påverka undervisningsgruppen (Vinterek 2006). Maw (2012) beskrev hur det i individuell undervisning bedrevs en högre grad av dialogbaserad undervisning genom kommunikation, frågor och feedback. Detta ansåg Maw (2012) kunna leda till en mer envägskommunikation vilket minskade möjlighet till individuell feedback och dialog.

2.3 Motivation och mål

I en studie av Bueno et al. (2008) beskrevs målsättning som en av de mest effektiva psykologiska strategierna för att öka prestation och motivation i

organisatoriska sammanhang. Resultaten i studien indikerade att både motivation och känslomässiga reaktioner var viktiga faktorer för att förbättra effekten av målsättning inom uthållighetsidrotter. Gustafsson & Holmberg (2008) beskrev att det inom elitidrott var viktigt med konkreta gemensamma mål, där involvering av idrottsutövaren kunde ge positiva effekter på den inre motivationen. En stark tilltro för sin egen förmåga att nå de uppsatta målen framställdes som viktigt för att upprätthålla motivationen (Bueno et al. 2008). Vidare beskrev författaren att ett mål kunde upplevas som hotfullt och leda till känslor av hjälplöshet om målet uppfattats som för svårt att nå. Gustafsson & Holmberg (2008) betonade att när idrottaren känner sig kompetent och duktig bidrog till drivkraft för motivation. Det framgick även av Gustafsson & Holmberg (2008) att det kollektiva tänkandet och teambyggandet förbättrade den individuella prestationen och att de som upplevde en god sammanhållning i lag arbetade hårdare för att uppnå sina mål.

I ett examensarbete av Moberg-Granström (2017) beskrevs hur mål och motivation kunde vara sammankopplade inom ridundervisning. Detta då tydliga och realistiska mål ansågs bidra till ökad motivation och känsla av utveckling hos elever. I studien framgick att elever motiverades av att känna progression, uppnå mål samt att få bekräftelse när de lyckats. Samtidigt betonades vikten av att anpassa målen efter individens förutsättningar. Vidare visade Moberg-Granström (2017) att för höga, eller orealistiska mål, kunde skapa stress och minska motivationen. Det beskrevs även hur elevernas motivation kunde påverkas av den sociala miljön där eleverna inspirerades av varandras utveckling. Ett intressant resultat var också att eleverna drevs av samma typ av motivation som sina respektive ridlärare. Med andra ord påverkades eleverna av sina ridlärares tankar kring vad som motiverade dem.

Latham & Locke (2006) beskrev i sin studie att fördelarna med en målsättning var att det påverkade individens val och gav riktning åt individens strävande. Vidare framkom att ett mål ökade individens ansträngning, förlängde uthålligheten samt gav impulser att söka efter sätt att uppnå det. Ett mål var användbart för att utvärdera och justera ett beteende (Latham & Locke 2006). Mål beskrevs kunna presenteras som samarbetsinriktade, tävlingsinriktade eller oberoende av varandra. När två eller fler personer kunde se sina respektive mål som sammankopplade beskrevs att det uppstod ett samarbete (Latham & Locke 2006). Samtidigt som konkurrens på tävling där flera personer delade samma mål kunde ses som negativt kopplade.

I en studie av Hung et al. (2010) visades att motorisk träning i grupp och individuellt gav likvärdiga resultat. Detta trots att individuell träning ofta antas minimera utomstående faktorer som distraktioner. Gruppmiljön i studien erbjöd unika fördelar såsom social interaktion och en positiv tävlingsinstinkt som motiverar till bättre prestation. När barnen i studien framgångsrikt kunde demonstrera sina färdigheter inför kamrater i en grupp, kunde de stärka kompetenskänsla, vilket bidrog till positiv utveckling.

3. Material och metod

I den här studien har fokusgruppsintervjuer genomförts för att undersöka hur elever upplevde ridundervisning i grupp respektive individuell undervisning. I fokusgrupper kan gruppdynamiken bidra till diskussion och kommunikation mellan deltagarna (Isaksson 2021). Genom att elever får diskutera i fokusgrupper så erbjuds möjlighet att kommunicera med varandra. Adler et al. (2019) beskrev att en fördel med fokusgrupper var att deltagarna kan delge mer och djupare information samt förståelse eftersom respondenterna får berätta om sina erfarenheter och uttrycka sina egna åsikter.

3.1 Genomförande

I den här studien ingick fyra fokusgrupper med ungdomar i ålder 18–26 år. Varje fokusgrupp bestod av fyra till fem elever där alla var aktiva inom ridsport. Fokusgruppernas deltagare valdes utifrån geografisk närhet till intervjuarna där tre intervjuer genomfördes på plats, samt en intervju över zoom. Kriterier för respondenterna var att de skulle rida regelbundet både i grupp samt individuellt. Därav blev elever i olika former av utbildningar en aktuell målgrupp. Fem olika ridutbildningar kontaktades totalt, via mejl och sociala medier. Det visade sig vara svårt att få deltagare från närliggande områden, därav inkluderades även en grupp från en ridskola över zoom. En provintervju genomfördes för att testa intervjumallen, intervjuteknik och inspelningsanordning. Intervjun genomfördes på ett bra sätt med bra diskussioner och resultatet inkluderas i studien. Totalt deltog 17 elever och dessa presenteras mer ingående i resultatdelen som elev 1 till 17. Samtliga intervjuer spelades in på en dator med video och ljud och en mobil användes för ljudinspelning. En av intervjuarna tog anteckningar under intervjuns gång på det viktigaste som framkom. Dessa var tänkta som ett stöd i analysprocessen men det har inte funnits ett behov av anteckningarna då inspelningarna av ljud och bild varit tillräckliga.

Varje intervju tog omkring en timme att genomföra där eleverna fick diskutera med varandra utifrån 14 frågor. Alla intervjuer började med att deltagarna fick presentera sig själva och sina riderfarenheter. Intervjumallen (se Bilaga 2) framställdes utifrån tidigare litteratur och studier samt utifrån syftet med studien. Frågorna var uppdelade inom generellt i ridundervisning, generellt inom individuell undervisning och generellt inom gruppundervisning. Dessa berörde hur eleverna upplevde sin motivation, utveckling, hur de kände sig sedda och inte sedda. Vidare berörde frågorna hur eleverna utifrån deras egna erfarenheter upplevde krav både utifrån grupp samt utifrån ridläraren eller tränaren som de red för. Samtliga elever red regelbundet i grupp och på individuella träningar för tränare och ridlärare. Då syftet var att undersöka elevernas upplevelser av undervisningsformerna samlades ingen information in om tränarna eller ridlärarnas utbildningsståndpunkt.

3.2 Analys

När intervjuerna genomförts transkriberades materialet och analyserades därefter enligt tematisk analys. Tematisk analys är en metod för att identifiera, analysera och hitta teman inom kvalitativa data (Clarke & Braun 2017). Den tematiska analysen ger ett systematiskt arbetssätt att generera teman från den kvalitativa datan till att sammanfatta och identifiera nyckelegenskaper (Clark & Braun 2017). Efter att intervjuerna transkriberats läste de båda författarna det transkriberade materialet enskilt och markerade de meningar och stycken som upplevdes beröra olika områden. När författarna bearbetat transkriptionerna var för sig gicks dessa igenom tillsammans. I samtliga intervjuer kunde inledningsvis fyra teman särskiljas; *Utrymme för individualisering, Struktur och lektionsupplägg, Motivation och mål* samt *Kommunikation och sociala relationer. Feedback* var ett femte tema som under processens gång visade sig återkomma som ett tydligt tema vilket därmed fick utgöra ett femte tema. Dessa teman utgick ifrån vad respondenterna diskuterat utifrån viktiga delar inom både generell undervisning, individuell undervisning och gruppundervisning. En del upplevelser som beskrevs av eleverna framgick under flera teman.

För att förtydliga och förenkla diskussioner i intervjuerna benämns ”individuell undervisning” som privat undervisning/privat träning. Det syftar på en träning där en elev rider själv för en tränare, med egen häst eller en ridskolehäst. Gruppundervisning syftar likväl på den klassiska ridskoleundervisning på lektionshäst samt där ryttare med sina privata hästar rider i grupper. Under intervjuerna använde respondenterna företrädesvis begreppet tränare när de talade om erfarenheter från privata träningar och ridlärare när de talade om gruppundervisning. Därför används i resultatet begreppet ”tränare” för att representera tränare/ridlärare i privatundervisning, och ”ridlärare” för att representera ridlärare i gruppundervisning. Varken tränare eller ridlärares utbildning var något som framkom i intervjuerna.

I fokusgrupperna kom samtliga respondenter till tals och besvarade frågorna ur intervjumallen (se Bilaga 2) och hade ungefär lika mycket taltid. Inledningsvis i intervjuerna svarade eleverna en och en på de inledande frågorna. Vartefter frågorna blev mer öppna för diskussion, började respondenterna delge sina egna erfarenheter i varierade turtagningen. Det diskuterades mycket emellan respondenterna och de utryckte även om de hade avvikande uppfattningar. Deltagarna höll med varandra och berättade många gånger liknande erfarenheter likt föregående respondent. I resultatet fokuserades det på att alla grupper skulle vara representerade där löptexten speglar de mer eller mindre generella uppfattningarna och citaten speglar det som framgick i intervjuerna.

3.3 Etisk övervägande

Studien har genomförts i enlighet med Vetenskapsrådets (2024) riktlinjer för god forskningssed. Enligt Vetenskapsrådet (2024) bör etisk prövning genomföras när studien innefattar personuppgifter eller risk för deltagarnas fysisk och psykiska

påverkan. Det har tagits hänsyn till att skydda deltagarnas integritet och välbefinnande. I denna studie har inte dessa uppgifter behandlats varav en etisk prövning inte har genomförts. I studien ingår individskyddskravet vilket innefattar informations-, samtyckes-, konfidentialitets- och nyttjandekravet. Samtliga deltagare har därmed informerats både muntligt och skriftligt om studiens syfte och genomförande samt deras rätt att när som helst avbryta deltagandet. Deltagandet var frivilligt och samtliga deltagare skrev under en samtyckesblankett innan intervjuerna påbörjades (se bilaga 1).

För att säkerställa konfidentialitet har allt insamlat material från deltagarna hanterats så att obehöriga ej har kunnat ta del av det. Deltagarna har tilldelats nummer i arbetet för att bevaka konfidentialiteten. I enlighet med nyttjandekravet från Vetenskapsrådet (2024) har materialet endast använts till forskningsändamål. Eftersom fokusgruppsintervjuer har genomförts har särskild hänsyn tagits till att informera deltagarna om att konfidentialitet inte fullt ut kan uppnås mellan deltagarna i gruppen.

3.4 Författarnas förförståelse

Båda författarna har tidigare erfarenheter inom att rida både i grupp samt individuellt i olika former. Författarna har båda två ridit på ridskola i större grupp, träningar i mindre grupp, och individuella lektioner. Dessa erfarenheter av de olika områdena har gett författarna en förståelse för hur de upplever undervisningsformerna. Inledningsvis i den här studien hade författarna en förförståelse för hur undervisning kan bedrivas individuellt och i grupp men inte hur andra elever själva upplever detta. Detta har väckt intresset kring att undersöka det här området och de olika upplevelserna som andra elever har. Under arbetets gång har författarna strävat efter att kontinuerligt diskutera och analysera studiens innehåll. Genom att inkludera olika målgrupper har det därmed kunnat kritiskt reflekterats kring intervjusvaren och författarnas egna tolkningar. En form av triangulering har också använts genom diskussion med handledare (Olsson & Sörensen 2021). På det viset har författarna kunnat tydliggöra och motivera arbetet med att analysera intervjuerna och identifiera de olika temana.

4. Resultat

I resultatet redovisas svaren från intervjuerna utifrån fem teman: *Utrymme för individualisering, Kommunikation och Sociala relationer, Feedback, Struktur och lektionsupplägg* samt *Mål och motivationer.* De olika teman som framkom i analysen utgick från vad eleverna hade diskuterat under intervjuernas gång. I resultatet används begreppet tränare för privat undervisning och ridlärare för gruppundervisning. Med privat undervisning menas en träning där det är ett ekipage som rider och gruppundervisning syftar mot en träning där flera ekipage rider.

Av *Tabell 1* framgår vilken fokusgrupp de olika respondenterna ingick i och vilken utbildning de hade.

Tabell 1. Fokusgrupper och respondenter

Grupp	**Respondenter**	**Utbildning**
Fokusgrupp 1	Elev 1 till Elev 4	Pågående ridutbildning
Fokusgrupp 2	Elev 5 till Elev 9	Pågående ridutbildning
Fokusgrupp 3	Elev 10 till Elev 13	Yrkesverksamma hippologer
Fokusgrupp 4	Elev 14 till Elev 17	Aktiva ridskoleelever

4.1 Utrymme för individualisering

Genomgående i intervjuerna beskrev eleverna hur de upplevde att många ridlärare var väldigt duktiga på att undervisa individuellt i grupp vid gruppundervisning. Detta påverkade deras ridning genom att de kunde träna mot sina egna mål utifrån dagsform i samma övning men på olika nivåer. Eleverna kände sig bekräftade när ridläraren i gruppundervisning uppmärksammade att de genomfört en progression. Även situationer där ridläraren tog en elev som exempel och förklarade hur den eleven genomförde övningen på ett bra sätt bidrog till en känsla av bekräftelse. Små tips, små saker och någon uppgift att träna på under passet beskrev eleverna som viktiga delar för att kunna utvecklas.

> *”En riktigt bra lektion – då kan ridläraren rida hästen från marken och säger vad jag ska göra. Den kan beskriva vad jag faktiskt ska göra, just i stunden, att den kan följa mig ett tag, kan vara en hel långsida men också stund på volt. Spelar ingen roll riktigt hur, men så länge ridläraren verkligen kan fokusera en stund och lägga vikten på den stunden och hjälpa precis då.” Elev 2*

> *”Om jag bara får ett bra, då känner jag mig inte nog heller så sedd, för då vill jag veta - vad är det jag gör bra. Ett ”bra” är inte tillräckligt konstruktivt.” Elev 10*

Eleverna i samtliga fokusgruppsintervjuer var överens om att det i privatundervisning fanns mer möjlighet till anpassning utifrån dagsform. Det fanns även mer möjligheter till att lösa problem direkt om situationer uppstod. I

privatundervisning upplevdes större möjlighet till att fördjupa sig i grundproblemet, med ett större fokus på ”hur” och med mer tid och energi på ”varför”.

> *”Även om man skulle ha en plan för dagen så har man verkligen möjlighet att helt avvika från den planen och göra någonting helt annat.” Elev 10*

I intervjuerna beskrev eleverna situationer där de inte upplevt sig uppmärksammade både inom privatundervisning samt gruppundervisning. Bristande problemlösning var tydligt återkommande, både inom gruppundervisning och privatundervisning. Även situationer när tränaren eller ridläraren betonade moment som eleven inte upplevde relevant. Detta inkluderade främst svårigheter till följd av medfödd eller fysiskt skada.

> *” Jag vet inte vad jag ska göra på den här hästen och jag får ingen hjälp och så blir man liksom bara uppjagad och så vill man grina. Då känns det jobbigare för jag är här för att lära mig. Jag är ju en tuffare period, men jag vill ha hjälp.” Elev 17*

> *”En gång fick jag höra under hela lektionen att jag skulle ändra saker som inte var fysiskt var möjligt för mig.” Elev 16*

I gruppundervisning upplevdes en känsla av att bli bortglömd eller inte känna sig bra nog om ridläraren favoriserade ett annat ekipage. Eleverna beskrev även denna känsla när ridläraren behövde hjälpa ett annat ekipage mer.

> *”Och när det ser hyfsat bra ut för en själv medan andra har större problem och ridläraren typ bara säger bra.” Elev 1*

> *”När andra i gruppen har lite större utmaning så läraren behöver fokusera på. Då rider man själv omkring där liksom varv efter varv.” Elev 3*

4.2 Kommunikation och sociala relationer

Genomgående i intervjuerna framgick det som viktigt för eleverna att de i privatundervisning kände sig bekväma och vågade lita på deras tränare. Särskilt när tränaren eller ridläraren kunde se ett samband mellan hur det såg ut och vad eleven kände och upplevde. Det var även viktigt att kunna ha en ömsesidig dialog med tränaren för att våga ställa frågor och känna sig trygg i ridningen under passet.

> *”Så att man vågar göra sitt bästa och vågar göra sitt sämsta och veta att det ändå kommer på något sätt, att man kommer få ut något av det.” Elev 4*

> *“När man kommunicerar sin upplevelse eller en rörelse eller en känsla eller någonting och det blir bekräftat, Då känner man sig ju på rätt väg när tränaren också bekräftar att ja, korrekt.” Elev 15*

”När tränaren kan säga att jag vet det känns förfärligt just nu, men lita på mig den här stunden så kommer det bli bättre om fem minuter. Då kan jag känna ok, jag håller ut en stund till.” Elev 2

Något som majoriteten av eleverna ansåg kunde bidra till att de inte kände sig bekräftade i undervisning var när tränaren eller ridläraren hade ett bristande engagemang. Exempel i privatundervisning var när tränaren plockade fram mobilen, svarade på ett samtal eller meddelande. Det framgick även situationer när känslan som eleven hade inte stämde överens med det som tränaren instruerade. En annan faktor som belystes i en av intervjuerna var när tränaren eller ridläraren gav för mycket liknelser och pratade för mycket, vilket bidrog till att de ansåg att de inte fick lika mycket aktiv ridtid.

“Hur den kommunicerar kan också påverka min känsla i hur sedd jag känner mig, känns det som att tränaren vill vara där eller om det känns som att tränaren har gett upp.” Elev 14

I intervjuerna beskrev eleverna att de upplevde att rida i grupp som socialt, inspirerande och roligt. Det framgick även att gemenskap och tillhörighet var betydelsefullt. Eleverna upplevde att de kunde få stöttning av gruppen om det gick dåligt på en träning. Ett bra klimat i gruppen beskrevs ge ett ökat engagemang och en längtan av att komma tillbaka till lektionerna.

“Den sociala biten tycker jag är jätteviktig, ja. I gruppridning om man får det här man träffas i stallet innan, man pratar efteråt och reflekterar kring passet hur det har gått, föra dialog.” Elev 10

Gemensamt för eleverna var att en tvåvägskommunikation och avstämning under ridpasset var mycket viktigt både inom gruppundervisning och privatundervisning. En bra kommunikation och relation till tränaren eller ridläraren bidrog till en mer öppen diskussion. Pauser vid undervisning i grupp var ett tillfälle för ridläraren att återkoppla och stämma av med eleverna vilket gjorde att de kände sig sedda. När ridläraren även gav eleven moment att fortsätta arbeta med bidrog det till en positiv upplevelse. Det framgick även att när de fick frågor i gruppundervisning eller tilltalades vid namn kände de sig mer bekräftade. En engagerad och inlevelsefull tränare eller ridlärare upplevdes betydelsefullt.

”Då upplever jag nog också att jag känner mig mer sedd kontra en instruktör som är mer kanske låg i sin energi eller lite samma i tonen.” Elev 11

4.3 Feedback

Eleverna beskrev i intervjuerna att feedback som speglade hur passet upplevts bidrog till känslan av att vara sedd under hela lektionen både i grupp och privat. Det beskrevs att det ibland kunde vara gynnsamt tyst när det inte gavs någon feedback under förutsättning att det fanns engagemang från tränaren eller ridläraren. I privatundervisning upplevde eleverna att de fick mer feedback under en kortare tid och med mer fokus. Det var betydelsefullt att feedbacken följdes

upp och ridläraren eller tränaren kom ihåg både utmaningar och saker som varit bra från tidigare lektioner.

> *"Jag tycker också om när tränaren har koll på en. ja men sådär som ibland. Om, det är hoppträning till exempel så här. Okej, vad har du gjort sedan senast? Behöver jag veta något? Vad har du planerat för den här kommande tre veckorna? Så att man också har koll på inte bara idag på träningen, utan vad gör jag med min häst mellan tillfällena som vi ses också?" Elev 10*

Feedback ansågs av eleverna vara en viktig del i att vara uppmärksammad under gruppundervisning. Några elever ansåg att det inte alltid fanns mycket tid till feedback i gruppundervisning utan att den i huvudsak inträffade i skrittpauser och vid avslut av lektionen. Det var viktigt att feedbacken var konstruktiv. Ett flertal elever beskrev att de inte fick med sig något från lektionen om feedbacken i slutet upplevdes enformig och upprepande.

> *"Blir svårt när något ekipage behöver mer feedback, man känner sig ju sämre om man inte får någon feedback." Elev 4*

> *"Går för lång tid mellan feedback och man känner sig bortglömd." Elev 16*

4.4 Struktur och lektionsupplägg

Genomgående i intervjuerna framgick det att i privatundervisning fanns mer möjlighet till anpassningar under träningen. Privatundervisningen baserades mer efter känsla utifrån dagsläget och upplevdes som mer intensiv. Detta eftersom uppvärmningen ofta genomfördes självständigt och hela lektionstiden kunde ägnas till övningen. Detta bidrog till en effektivare ridtid och ett ökat utrymme för diskussioner. Eleverna upplevde att de fick fullt fokus från tränaren samt att de kunde få hjälp på en djupare nivå i privatundervisning.

> *"Exempelvis får jag ingen bra känsla in i skänkelvikning – ja då kan jag avbryta och göra något annat eller lägger in något till innan jag utför skänkelvikningen, vilket inte hade gått på samma sätt i en stor grupp." Elev 7*

> *"Väldigt mycket fokus och ja, intensiv ridning, aktiv ridning och man får lära sig mycket på kort tid." Elev 6*

I gruppundervisning framkom det i intervjuerna att faktorer som storlek på grupp samt ekipagens ridnivå hade störst betydelse. Andra faktorer som spelade in var ridlektionens längd, intensitet samt storleken på ridhuset. Ett flertal av eleverna menade att fyra ekipage på en timmas grupplektion gav mycket tid för individuell undervisning i grupp. Vid åtta eller fler ekipage upplevdes det märkbart svårare att rida i grupp. I större grupper beskrevs struktur och en tydlig lektionsplanering som viktiga faktorer för upplevelsen av lektionen.

> *"När man är på olika nivå och typ specifik när man så är på volterna och ska galoppera på volterna och det är en stackare som inte får galopp och det blir kö bakom och någon*

får liksom vända över, vänd över, vänd över hela tiden och så här, då kunde ju nästan hela ridlektionen baseras på hur många språng i galopp man red." Elev 14

"Vi hade en period några år sedan när vi alltså var som ett gäng som dressyr och vi tränade på Lätt-A nivå och då var våra lektioner typ alltid på Lätt-A nivå." Elev 14

I gruppundervisning i dressyr upplevdes ridlärarens placering vara av betydelse för i vilken del av lektionsövningen som eleven kunde få feedback och hjälp. Flera elever föredrog att rida i grupp i hoppning för att kunna se och lära av andra ekipage. I hoppning upplevdes det tydligt när ridläraren hade fokus på den som red eftersom eleverna hoppade en och en. Andra elever föredrog att rida individuellt i dressyr för att kunna få mer hjälp och tydligt fokus.

"Dressyren känner jag i alla fall att jag vill gärna ha någon som håller mig i handen, verkligen kan hjälpa och guida och där blir det ju så himla mycket fokus på detaljer och kommunikation på ett annat sätt kanske än vad det blir i hoppningen." Elev 12

I intervjuerna beskrev flera elever undervisning i grupp som mindre intensivt med ett lugnare ridtempo och med naturliga pauser. Detta var något som några elever ansåg var skönt och att det bidrog till att ridningen var med skoj och inte lika mycket krav. I gruppundervisning beskrevs det som fördelaktigt att de enskilt behövde arbeta med att reglera tempo för att hjälpa varandra med fördelning vilket ansågs påverka ridningen positivt.

"Att fatta galopp för i en grupp då är det ju som alla måste typ fatta galopp ungefär samtidigt, i privat ridning kan man ha en dialog att liksom när du hittar den här känslan, då kan du fatta galopp." Elev 17

Det framkom även i vissa intervjuer att vilken häst eleven red påverkade hur de upplevde att rida i grupp. Detta eftersom de upplevde en skillnad både i att rida en outbildad unghäst och en utbildad häst samt hästens temperament och vana av andra hästar. En del beskrev svårigheter med att gå in i en ny grupp relaterat till förväntningar och gruppens stämning samt att behöva byta rutiner. Eleverna upplevde att de i grupp blev vana i sina rutiner och när de byter grupp tar det tid att komma in i ett nytt system. Generellt beskrevs grupplektionen präglas av allmänna instruktioner där övningarna upplevdas begränsande. I de situationerna beskrevs flexibiliteten och problemlösningen som försvårad vilket resulterad i en känsla av utanförskap när eleverna inte fick stöd eller befann sig på olika nivåer.

"Exempel där man kanske behövt rida volt och bryta sig ur övningen och inte den möjligheten finns eller inte accepteras." Elev 8

"När andra i gruppen har lite större utmaning så läraren behöver fokusera på dem, då rider man själv omkring där liksom varv efter var." Elev 3

4.5 Motivation och mål

Genom intervjuerna framkom att eleverna motiverades av olika saker i gruppundervisning och privatundervisning. En del upplevde sig mer motiverade

på privatlektioner då de ansåg att om det gick dåligt var det bara eleven och tränaren som såg det. Detta då de kunde upplevas jobbigt i gruppundervisning att andra såg.

På privatlektioner beskrev eleverna att de upplevde att tränaren kollade mer efter vad eleven behövde hjälp med och att det ibland berörde mer konkreta mål. Målen var mer individuella för häst och ekipage och att de kunde ha en mer specifik målbild. Privatlektioner upplevdes vara mer målfokuserade och att målen som sattes utgick utifrån vad tränaren ansågs vara rimligt. Det beskrevs att om de regelbundet red för tränare var det lättare att jobba mot en målsättning då den kunde följa utveckling och progressionen av ekipaget över tid.

> *”Vi kanske har ett mål framöver och då blir man ju jätte motiverad att rida den träningen och då kan den få vara lite dyrare.” Elev 14*

Det framgick i flera intervjuer att eleverna på privat träning kunde uppleva mer press eftersom det ansågs vara mer fokus och mer krav på att lära sig mer då de inte behövde dela träningen med andra. Samtidigt beskrev en del att det på privata träningar fanns utrymme för att kunna gå igenom och lösa problem. En del elever som var dressyrinriktade upplevde att det var större krav i hoppningen då de kände sig osäkra där. Några andra dressyrinriktade elever ansåg att det inte var samma krav i hoppningen då de såg sig själva som amatörer. En del upplevde mer fokus i form av fler detaljer i privatundervisning, men att det inte nödvändigtvis innebar högre krav.

> *”Man känner att man måste ha fokus för man har den tiden man har liksom.” Elev 9*

> *”Klart att man ska utvecklas, men mer kanske så här hitta en bättre känsla för varje ridpass inget krav som de kan ställa för att du är ju egentligen som betalande kund. De vill driva ens utveckling och kraven kanske är där att man tar ansvar över sin utveckling, liksom ett ansvar man har som elev.” Elev 11*

I intervjuerna beskrevs relationen till tränaren som en viktig faktor inom prestationskrav. En stor del av motivationen och inställning till lektionen berodde på inställningen till tränaren. I privatundervisning beskrevs en större respekt för tränaren och enligt vissa elever därmed högre krav. Eleverna uttryckte även att kraven berodde på relationen till tränaren. Tränarens personlighet upplevdes olika beroende på hur eleven bäst blev undervisad. En del elever uttryckte att de trivdes bäst med tränare som kunde upplevas som hårda samtidigt som andra ville ha mer diskussion och analys med sina tränare.

> *“Ganska personlighets baserat typ alltså beroende på vad man har för personlighet och hur man bäst blir tränad eller undervisad. Jag drivs jättemycket av att ha en ganska hård tränare alltså som är, nu ska du göra det här och innan det här året till slut så ska du ha debiterat.” Elev 13*

> *”Om någon jag inte känner och har mycket respekt för är det jobbigt om det inte går vägen – om rider för gästtränare och det går dåligt – shit nu ser den allt det här.” Elev 1*

I gruppundervisning beskrev eleverna blandade åsikter om upplevelsen av krav. Några upplevde det som psykiskt utmanande att rida med andra, där de behövde fokusera och hålla blicken uppe samtidigt som andra kände sig tryggare i en gruppsituation. En del beskrev att de personligen lättare kunde tappa fokus i gruppundervisning då de behövde hålla koll på andra som red. Samtidigt som ett flertal elever i intervjuer ansåg att det inte krävdes samma koncentration i gruppundervisning som i privatundervisning. Detta då instruktioner i gruppundervisning beskrevs vara mer på generella instruktioner och övningar. Samtidigt upplevdes ett gemensamt fokus för gruppen var viktigt för att ridningen i grupp skulle fungera.

> *"Älskar att rida grupp. Det är så bra man får sin lilla tid och så rider man runt där och så är det mysigt och så alltså och att det liksom jag kan rida en onsdag kväll sent och liksom fara hem sedan och det är lugnt. Jag behöver liksom inte ta det som världens prestationshöjande grej." Elev 14*

Eleverna beskrev det som motiverande att rida i grupp för att se hur andra löste uppgifter både inom dressyr och hoppning. Det var givande att kunna se vad andra gjorde för misstag för att själv lära sig. En stor fördel som framställdes med gruppundervisning var att få inspiration från andra. Det framgick av några elever i intervjuerna att de ibland kunde uppleva kollektiv bestraffning i grupp om det går sämre för några elever. Det framkom även att om det går sämre för någon annan kan den personen bli ett störningsmoment, samt att anpassningar i grupplektioner kan vara svårt om någon har en komplicerad häst.

> *"Men varför behöver den där hästen göra den där linjen på sex språng? Varför gör jag sju på min häst eller något sådant? Hinner lära sig medan man skrittar runt egentligen utan då, då får du ju hela tiden intryck." Elev 12*

> *"Om jag rider i större grupp för någon jag ser upp till då blir jag inte lika nervös för då kommer ju fokuset ligga på massa andra förutom mig så för mig sänker det pressen." Elev 5*

En del av eleverna beskrev att deras motivation var högre i grupp då de fick inspiration av varandra och glädje i att jobba mot ett mål tillsammans. Några upplevde att det i grupp kan sättas för höga mål på gruppen vilket kunde göra att det blev sådan press att eleverna inte tyckte det var kul längre. I de situationerna beskrev eleverna att de inte ansåg att de hade tillräckligt med kunskap för att kunna klara av det. Ett flertal upplevde det som mindre pressat på grupplektion och att det där fanns mer marginal att kunna andas. Några elever beskrev att de kände ett större behov av att prestera för att de ville se bra ut inför de andra i gruppen

> *"Man vill inte vara den som ridläraren fastnar på." Elev 5*

> *"Det är jobbigare att rida i grupp, ofta känner jag väl att alla är så mycket bättre än mig. Vad gör jag här? Och att då blir man som osäker och då om jag dessutom inte får jättemycket feedback av läraren utan typ så här, bra alltså det hjälper ju inte heller." Elev 17*

4.6 Sammanfattning resultat

De främsta fördelarna med privatundervisning var att det ansågs mer intensivt i form av en mer aktiv ridning och enskilt fokus. Det framgick en ökad möjlighet till anpassning utifrån dagsform och möjlighet att fördjupa sig i grundproblemet. Vissa elever såg det som motiverande att vara själv med tränaren och att det blev mer fokuserat på mål. En annan fördel var att det fanns utrymme för misstag och att lära sig av dessa.

I gruppundervisning beskrev eleverna att de kände sig duktiga när ridläraren tog dem som exempel. Det upplevdes motiverande att kunna se och lära av andra ekipage och att det gav inspiration. Det framgick även som ett tydligt tema att det var socialt och gav eleverna en känsla av gemenskap och tillhörighet. Eleverna ansåg också det som motiverande att kunna jobba mot mål tillsammans.

Oberoende av undervisningssituation var det viktigt för eleverna att den de red för kunde se samband mellan hur det såg ut och vad de kände samt att de fick bekräftelse vid progression. En engagerad tränare/ridlärare med bra förmåga att ha en kommunikation med dialog och feedback beskrevs också som väldigt viktigt.

5. Diskussion

5.1 Bekräftelse och feedback viktigt

Genomgående i denna studie uttryckte samtliga elever att det var viktigt att känna sig bekräftad och sedd i gruppundervisning såväl som i individuell undervisning. Waerner (2025) beskrev hur kulturen inom ridskola liknade den militära traditionen där disciplin och hierarki beskrevs som centralt och där ledarskapet beskrevs som auktoritärt. I Lundesjö-Kvart (2013) framgick att ridundervisning historiskt präglats av en pedagogisk tradition starkt kopplat till militära utbildningsideal med tydliga instruktioner, hierarkier och ledarskap. Detta var något som ett flertal av eleverna i den här studien kunde uppleva i gruppundervisning. Ett tydligt tema som framgick var struktur och lektionsupplägg där eleverna upplevde att de i gruppundervisning generellt fick mer allmänna instruktioner och att lektionens övningar kunde bli väldigt låsta. Flexibiliteten och problemlösning upplevdes bli försvårad vilket kunde innebära att eleverna kände sig utanför i de situationer de inte fick hjälp. En möjlig tolkning är att gruppundervisning delvis fortsatt kan präglas av det tidigare militära utbildningsidealet som beskrivits av Lundesjö-Kvart (2013). Samtidigt beskrev ett flertal elever att många ridlärare som de ridit för varit duktiga på att undervisa individuellt i grupp utifrån dagsform och mål vilket utgjorde utrymme för individualisering även i gruppundervisning.

Utrymme för individualisering var ett tydligt tema i den här studien. I avhandlingen av Thorell (2017) framgick att ungdomar efterfrågade mer individualisering och dialog i ridundervisningen, och att utvecklingen inom ridundervisning blivit mer individuellt fokuserad och analytisk. Enligt Vinterek (2006) behövde lärare vid individanpassning inom skolvärlden ta hänsyn till individens kunskapsläge, tidigare erfarenheter samt sociala förutsättningar. I den här studien visade resultatet på att det var viktigt att ridläraren eller tränaren kunde se ett samband mellan det eleven kände och upplevde mot hur det såg ut. Detta överensstämmer med resultat från Lundesjö-Kvart (2013) där det framställdes att ridläraren kontinuerligt behövde tolka både elevens och hästens agerande för att kunna anpassa undervisningen. I den här studien framgick det att när ridläraren eller tränaren från backen kunnat *”rida hästen från marken”* åt eleven så hade detta gett eleven en riktigt bra känsla. Denna typ av utrymme för individualisering och problemlösning upplevdes främst vara möjligt i individuell undervisning även om vissa situationer beskrevs även i gruppundervisning. I hoppningen upplevdes det finnas mer tid individuellt. Därmed uttrycktes individuell undervisning skapa bäst möjlighet för individualisering, samtidigt som det fanns situationer där eleverna upplevde att det fanns möjlighet till individualisering i grupp.

Forskning visar på att kommunikation och en tydlig dialog är viktiga delar i ridundervisning (Lundesjö-Kvart 2013). Detta framgick även av Maw (2012) vars observationer visade på att det i individuell undervisning kunde bedrivas en mer dialogbaserad undervisning vilket skapade bra förutsättningar för ett mer

individanpassat lärande. I den här studien framgick kommunikation och sociala relationer som ett tydligt tema i samtliga fokusgruppsintervjuer. En bra kommunikation och relation med ridläraren eller tränaren bidrog till känslan av att vara sedd. En svårighet i kommunikationen var när ridläraren eller tränaren antingen gav mycket liknelser eller pratade för mycket vilket gjorde det svårare att kunna ta till sig av undervisningen. För att minska missförstånd och underlätta kommunikation beskrev Maw (2012) vikten av att instruktioner kombineras med frågor, förtydligande och diskussion. Giota (2013) beskrev hur en individanpassad undervisning förutsattes av en god relation mellan elev och lärare med kännedom om elevens styrkor och svagheter. Waerner (2025) beskrev att en förändring av struktur och attityd där ridlärarna blev mer öppna för dialog och engagemang gav ungdomarna mer utrymme att uttrycka sina åsikter. Waerner (2025) ansåg detta som viktigt för att de unga ryttarna skulle känna mer delaktighet. Thorell (2017) uppmärksammade att lärande hos ungdomarna upplevdes ske när de kände sig ansvarsfulla och uppmärksammade. Detta överensstämmer med våra resultat där eleverna återkommande beskrev vikten av att känna sig bekräftade och därmed sedd. Dessa observationer belyste att effekten av undervisning inte enbart grundade sig i tränarens kompetens utan även i förmågan av att skapa en dialog med eleven.

Struktur och lektionsupplägg var ytterligare ett tema som framgick i denna studie. Enligt Vinterek (2006) kunde utformningen av undervisningen anpassas till individen där innehåll och mål kunde relateras till personlig utveckling. Lundesjö-Kvart (2013) framhävde ridlärarens kommunikation och förmåga att anpassa undervisningen som avgörande för elevens utveckling. Detta var något som framfördes i resultatet av vår studie där eleverna upplevde att det fanns mer möjlighet i individuell undervisning att kunna fördjupa sig i grundproblemen i ridningen. Strukturen och lektionsupplägget i individuell undervisning uppgavs av eleverna kunna fokusera mer på *”varför”* och ”*hur”* vilket gav en mer fördjupad kunskap. Strukturen och lektionsupplägget kan därav uppskattas som en viktig del i hur eleverna upplevde möjlighet till att kunna få bekräftelse och feedback. En brist av konstruktiv feedback bidrog till känslan av att inte vara sedd likväl som när eleven inte kände sig bekräftad i den känsla som den upplevde mot vad tränaren instruerade.

5.2 Krav relateras till undervisningsinnehåll och nivå

Kommunikation och sociala relationer var ett återkommande tema inom upplevelsen av krav i ridundervisning. Eleverna i denna studie beskrev blandade uppfattningar om krav i gruppundervisning och individuell undervisning. En del uttryckte att de upplevde mer fokus på detaljer och mål i individuell undervisning samtidigt som de utryckte att det inte nödvändigtvis innebar högre krav. Några elever kände ett större behov av att prestera i gruppundervisning med motivering att se bra ut inför övriga elever i gruppen och upplevde därmed mer krav i dessa situationer. Vissa elever ansåg att de var mer motiverade att rida individuella lektioner med resonemanget att om det gick dåligt var det bara den och tränaren som såg det. De beskrev det som jobbigt att rida i grupp eftersom andra då kunde se när det gick dåligt. Losch et al. (2016) beskrev hur elever i gruppundervisning

kunde uppleva mer motivation till att utvecklas genom att se varandras utveckling och dela erfarenheter. Detta ligger i linje med aktuell studie där det framgick av eleverna att de kunde känna sig ensamma i individuella lektioner och en avsaknad av det sociala de upplevt när de ridit i grupp. Moberg-Granström (2017) visade att elever kan ha samma form av motivation och mål som deras lärare. I aktuell studie ansåg några elever att det fanns en större respekt för tränaren i individuell undervisning och därmed högre krav. Ett flertal elever upplevde att relationen till tränaren eller ridläraren var en viktig faktor inom prestationskrav oberoende om de red i grupp eller individuellt. Gemensamt för båda undervisningsformerna i aktuell studie var att tränarens personlighet och kemi med eleven hade stor betydelse. Losch et al. (2016) beskrev hur relationen till läraren i både gruppundervisning och individuell undervisning hade stor betydelse då denna både stöttar och driver eleverna framåt. Tränarens ledarskap och sätt att kommunicera påverkade elevernas motivation och upplevelse av undervisningen (Losch et al. 2016). Respekt för ridlärarens kunnande tillsammans med relation beskrevs även av Thorell (2017) som en viktig faktor för både utveckling samt socialt sammanhang. En del elever i den här studien uttryckte att de trivdes med tränare som utifrån sett kunde upplevas som hård, samtidigt som andra vill ha mer diskussion och analys med deras tränare. Därmed öppnar detta upp för att den sociala relationen till tränaren eller ridläraren är en viktig faktor i ridundervisning, såväl i gruppundervisning som individuell undervisning. Detta för att både kunna undervisa mer individanpassat i grupp samt för att eleven ska känna sig bekräftad när de rider eller tränar individuellt.

Vinterek (2006) beskrev hur det utifrån elevers förutsättningar kunde finnas olika behov i undervisning. Vidare beskrev Vinterek (2006) att det kunde skifta sig mellan olika elever samt att elever kan ha olika behov vid olika tillfällen och därmed påverka undervisningsgruppen. Inom ridskolan beskrev Waerner (2025) att ungdomar upplevde att de inte alltid hade möjlighet att påverka saker som berörde ridelevernas ridlektion eller träning. I aktuell studie beskrev eleverna en skillnad i fokus och krav beroende på gruppundervisning eller individuell undervisning kopplat till temat struktur och lektionsupplägg. Några elever upplevde större prestationskrav under individuell undervisning samtidigt som de också ansåg det där fanns utrymme att gå igenom och lösa problem. Inom gruppundervisning framgick skillnader i hur eleverna upplevde krav. En del kände att de var större krav på att hålla blicken uppe och fokusera, en del ansåg att de inte krävdes lika mycket koncentration i gruppundervisning. Eleverna upplevde en mer aktiv ridtid i individuell undervisning där analys genomfördes under skrittpaus vilket vissa elever upplevde bidrog till en mer intensiv fokusnivå. Strukturen och upplägget på undervisningen framställdes alltså kunna ha en betydelse i hur eleven upplevde fokus och krav i ridningen.

Mål och motivation var ett genomgående tema i denna studie. Gustafsson & Holmberg (2008) utryckte i sin forskning hur gemensamma mål och involvering av idrottsutövare kunde ge positiva effekter på den inre motivationen. Samtidigt beskrev Bueno et al. (2008) hur tilltron till sin egen förmåga för ett uppsatt mål som viktigt för att bibehålla motivationen. I Bueno et al. (2008) framgick att ett mål som upplevdes för svårt kunde bidra till känslor av hotfullhet och hjälplöshet.

Detta framgick även i examensarbetet av Moberg-Granström (2017) som betonade vikten av individanpassade mål då för höga eller orealistiska mål kunde skapa stress och i sin tur minska motivationen. I aktuell studie framgick att eleverna kunde uppleva press om det sattes för höga mål på gruppen i gruppundervisning, särskilt när eleven själv inte upplevde att den hade tillräckligt med kunskap för att nå upp till målet. Det var en skillnad i motivation och krav kopplat till vilken gren eleven helst red i grupp respektive individuellt inom. Däremot framgick inget tydligt tema grenspecifikt. En del ryttare som var dressyrinriktade upplevde större krav i hoppningen då de kände sig osäkra. Samtidigt beskrev en del ryttare som var dressyrintresserade mindre krav i hoppning då de betraktade sig som amatörer. Det framgick inte något mer ingående, utan ansågs bero på elevernas personliga erfarenheter. En tänkbar anledning kan vara att vissa elever upplevde högre krav i hoppning än deras kunskap vilket gjorde dem osäkra. En anledning till att de dressyrinriktade elever som upplevde lägre krav och mindre osäkerhet i hoppningen, kan vara att de ansåg att de hade kunskap att klara av de mål som de satt och därmed kände att hoppningen var mer rolig.

I intervjuerna framgick det att gruppundervisning, utöver gruppens storlek, även påverkades utav vilken nivå övriga ekipage red på, ridlektionens längd, intensitet samt ridhusets storlek. Detta påverkade enligt eleverna utrymme för individualisering och i vilken grad som individualisering i gruppundervisning kunde utföras. Maw (2012) beskrev hur det i gruppundervisning och vid fler ryttare blev mer envägskommunikation vilket minskade möjligheten till individualisering. Eleverna i studien ansåg att de fick ut mer av tiden och mer fokuserad och intensiv samt aktiv ridning i individuell undervisning Samtidigt som eleverna beskrev en förståelse för att vissa ekipage behövde mer tid i vissa situationer beskrev de även att de själva upplevde de kunde hamna i utkanten när andra behövde hjälp eller om ridläraren hade favoriter.

5.3 Gruppen motiverar till individuell utveckling

I resultatet var mål och motivation ett tema som tydligt påverkades av undervisningsformen. Eleverna upplevde sig bekräftade och motiverade i gruppundervisning när det uppmärksammades att de gjort progression. Individuell undervisning upplevdes mer målfokuserad och ett större fokus på vad eleverna behövde hjälp med. Detta är även något som styrks av Moberg-Granströms (2017) examensarbete. I det examensarbetet förklarades hur mål och motivation i ridundervisning kunde bidra till ökad motivation och utveckling hos eleverna. Moberg-Granström (2017) beskrev hur eleverna motiverades av att känna progression och uppnå mål och bekräftelse när de lyckades. I aktuell studie var detta något som tydligt framgick, särskilt när eleven blev uppmärksammad inför helgrupp att den utförde en övning bra. Detta ligger i linje med Hung et al. (2010) som beskriver att en demonstration inför grupp av sina färdigheter leder till en stärkande kompetenskänsla.

I den här studien upplevde flera ridelever att det var motiverande att se hur andra i gruppundervisning löste uppgifter, vilket gjorde att de föredrog att rida i grupp,

främst i hoppning då det ansågs lätt att följa. Detta överensstämmer med Lundesjö-Kvart (2013) och Hung et al. (2010) som i studierna framförde att gruppundervisning skapade möjlighet till lärande genom observation och social interaktion. Eleverna i denna studie hade en varierad vana av att rida i grupper på tre till fyra upp till en fullstor grupp på tio elever. Det framgick att både struktur och lektionsupplägg i en större grupp var av större vikt. Lundesjö-Kvart (2013) beskrev hur gruppundervisning kan innebära begränsningar i anpassning till individens utveckling och mål. Det var något som framgick i den här studien där eleverna ansåg att det som ett störningsmoment om det gick sämre för någon person samt att anpassningar i grupp ansågs svårt om personen hade en mer komplicerad häst. Detta överensstämmer även med Maws (2012) resultat om att gruppundervisning kunde upplevas som mer begränsande då läraren behöver fördela uppmärksamheten mellan fler elever. I den här studien framgick att flertalet elever ansåg att det vid åtta eller fler ekipage blev det märkbart svårare att rida i grupp. Där beskrevs det i högre grad som viktigt med en struktur och att ridläraren hade en tydlig plan, varpå en tydlig struktur i gruppundervisningen var viktigt.

Feedback var ett tydligt tema som framgick i resultatet i denna studie. Ett exempel som gavs av en elev var när ridläraren tog en elev som exempel och förklarade hur den eleven gjorde övningen på ett bra sätt vilket bidrog till att den kände sig duktig. Latham & Locke (2006) beskrev att motivationen hos elever kunde öka genom både utmaningar, beröm, konstruktiv kritik samt samarbete när två eller fler hade samma mål. Gustafsson & Holmberg (2008) förklarade att känna sig kompetent och visa sig duktig var grundläggande drivkrafter för motivation. I aktuell studie upplevde eleverna en bristande bekräftelse när feedbacken inte var konstruktiv eller när det inte fanns tid för feedback. Det framgick även att när någon annan fick mer feedback i gruppundervisningen så bidrog det till att de inte kände sig sedda. Detta i sin tur kunde leda till att eleven kände sig bortglömd eller inte bra nog.

I examensarbetet av Moberg-Granström (2017) beskrevs hur elever motiverades av andras framgång och utveckling vilket även framgick av eleverna i denna studie där eleverna även här beskrev en fördel att få inspiration av andra inom temat kommunikation och sociala relationer. Eleverna i aktuell studie ansåg att gemenskapen och tillhörigheten i gruppen i gruppundervisning var betydelsefullt både när det gått bra i ridningen samt när det gått sämre. Ett bra klimat i gruppen och engagemang bidrog även till en längtan av att komma tillbaka till lektionen och därmed öka motivationen. Detta är även något som Hung et al. (2010) framförde i deras forskning, att gruppmiljön erbjöd unika fördelar i form av social interaktion och positiv tävlingsinstinkt som i sin tur kunde motivera till en bättre prestation. I samma forskning framgick det även att när barn kunde visa sina färdigheter i grupp framgångsrikt kunde det bidra till positiv utveckling. I den här studien beskrev eleverna gruppundervisning som något som positivt påverkade deras mål då de inspireras av varandra. Detta stämmer väl med resultatet i Moberg Granströms (2017) examensarbete där motivationen beskrevs påverkas av den sociala miljön genom att eleverna inspirerades av varandras utveckling.

Ur ett historiskt perspektiv har ridundervisning utvecklats (Hedenborg 2007) och resultaten i denna studie visar att elever ser fördelar med både individuell undervisning och gruppundervisning. Resultaten i studien stämmer överens med tidigare forskning (Maw 2012, Thorell 2017) att en ökad individualisering av undervisningen efterfrågas. Utifrån ett perspektiv på det livslånga lärandet som är ett av de globala hållbarhetsmålen, mål 4, god utbildning (UNDP Sverige 2024) skulle man också kunna tänka att i olika faser i livet söker ryttare sig till olika former av undervisning. Resultaten i denna studie visar att gruppundervisning kan upplevas både givande och krävande på grund av det sociala sammanhanget. I perioder under livet kan det sociala vara mer kopplat till utmaningar och i andra perioder kanske det sociala samtalet efter en lektion är det mest givande och då är det bra att gruppundervisning finns som alternativ. I någon period kanske ambitioner och prestation är högt prioriterat och då kan individuell undervisning vara ett alternativ för att stimulera ryttare att fortsätta lära. I aktuell studie framgick även att elever utifrån olika förutsättningar upplevde olika behov av undervisningsform där det sociala inom grupp bidrog till ökat lärande samtidigt som individuell lektion upplevdes ge mer intensiv kunskap. Således är det viktigt att använda olika former för undervisning för att kunna ge varje individ möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar.

Kommunikation och dialog tillsammans med feedback och bekräftelse beskrevs av eleverna i den här studien som viktigt oavsett individuell undervisning eller gruppundervisning. Utvecklingen inom kommunikation under ridundervisning beskrevs av Maw (2012) ha utvecklats från en mer envägskommunikation till tvåvägskommunikation. Waerner (2025) visade på att unga ryttare vill vara mer delaktiga och att ridlärare behöver bli mer öppna för dialog och engagemang kring häst där ungdomarna får mer utrymme till att uttrycka sina åsikter. Resultaten i denna studie samt i tidigare forskning visar med andra ord att inkludering och kommunikationen är viktiga verktyg för den fortsatta utvecklingen av ridundervisning.

5.4 Metoddiskussion

Eftersom studien syftat till att undersöka elevers upplevelser av ridundervisning i grupp respektive individuellt gjordes bedömningen att en kvalitativ studie med fokusgruppsintervjuer var lämplig. Fokusgruppsintervjuer kan ge deltagarna möjlighet att diskutera, jämföra egna erfarenheter och föra resonemang tillsammans (Olsson & Sörensen 2011). Detta bidrog till en mer nyanserad insamling av material. Fokusgruppsintervjuer passade där av studiens syfte eftersom det bidrog till att samla in deltagarnas erfarenheter och upplevelser.

En styrka i studien var att deltagarna hade olika bakgrund samt plats inom ridsporten, såsom ridskoleelever, elever på ridutbildningar samt yrkesverksamma hippologer. Detta kan ha bidragit till en bredare förståelse av ämnet eftersom flera olika perspektiv inkluderades från olika delar av landet. Olsson och Sörenson (2011) beskrev i forskningsprocessen att alla erfarenheter som framkommer i samtalen ska belysas på ett rättvist sätt utifrån allas perspektiv. Samtligt kan variationen mellan deltagarnas erfarenheter påverkat resultatet eftersom deras

förutsättningar och referensramar kan skilja sig åt. Resultaten bör därför ses som en fördjupad bild kring hur olika elever kan uppleva undervisningsformerna. Urvalet av deltagare baserades delvis på geografisk närhet och tillgänglighet, vilket kan ses som en begränsning. Det var svårt att hitta deltagare till studien då vi först riktade in oss på ridgymnasium. Eftersom deltagandet var frivilligt kan valet av respondenter inneburit att deltagarna hade ett särskilt intresse för ämnet. Detta kan där med påverkat materialet och bör tas i beaktande i tolkning av resultatet.

En annan aspekt i metoden är gruppdynamiken som kan uppstå i gruppintervjuer. Fördelen med fokusgrupper är att deltagarna kan diskutera och inspirera varandra till olika resonemang. Det finns en risk att deltagarna anpassar sina svar efter gruppen. Detta var något som Nilsson (2005) redogjorde för i *Samspel i Grupp* där det beskrevs att när andras uppfattningar går tvärtemot sin egen uppfattning så kan man börja tvivla på sina sinnen och att det i sin tur kunde resultera i en inre konflikt. Nilsson (2005) beskrev hur det i sådana situationer kunde bli att man antingen höll på sina åsikter eller litade på de andras åsikter och tvivlade på sin egen uppfattning. Olsson och Sörenson (2011) beskrev att gruppdeltagarna även kan känna sig påhoppade av oliktänkande när starka åsikter framkommer. Vilket kan påverka vilka åsikter som uttrycktes under intervjuerna. Tre av intervjuerna genomfördes fysiskt och en digitalt via zoom. Detta kan påverka datainsamlingen eftersom det var svårare att uppfatta kroppsspråk, reaktioner och sampel mellan deltagarna. Olsson och Sörenson (2011) beskrev även att en fördel med fokusgruppmetoden är att det går att studera interaktioner i grupperna. Uppkopplingen under mötet var även stundtals bristande vilket kunde leda till att ord inte hördes eller behöves upprepas.

Vidare användes tematisk analys för att analysera materialet. Denna metod ansågs lämplig eftersom studien syftade till att identifiera olika teman. Isaksson (2021) beskrev teman som att söka efter gemensamma underliggande meningar som sammanbinds eller löper som en röd tråd. Genom den tematisk analysen kunde fem olika teman från intervjuerna identifieras. Den tematiska analysen ger ett systematiskt sätt att generera teman från den kvalitativa datan till nyckelegenskaper (Clarke & Braun 2017). Detta är fördelaktigt eftersom fokus blir på konkreta teman vilket kan minska risken att författarnas egna erfarenheter speglar in i resultatet. Samtidigt som våra egna tolkningar av det insamlade materialet kan påverka vilka teman som identifieras. Genom att bearbeta texten och det insamlade materialet i teman tillsammans med citat ökar transparensen och trovärdigheten.

5.5 Framtida studier

Baserat på denna studie vore det intressant att undersöka hur teman som *Utrymme för individualisering*, *Kommunikation och sociala relationer*, *Mål och motivation*, *Feedback* samt *Struktur* och *lektionsupplägg* upplevs ur ridlärarens eller tränarens perspektiv. Detta kan leda till att andra perspektiv och synvinklar framhävs och att de framkommer andra teman. Genom detta kan det framgå hur ridlärarna och tränarna resonerar kring val av undervisningsformer, struktur och kommunikation

samt hur de använder sig utav feedback och individanpassar. Det kan även vara intressant att undersöka om ridlärarna och tränarna är medvetna om när deras elever känner sig sedda och bekräftade och om de väljer att jobba med det på något sätt. Det kan även vara av intresse att undersöka om det finns likheter mellan utbildningsnivå, kompetens eller yrkeserfarenhet på ridläraren eller tränaren utifrån hur de undervisar. Ett lämpligt metodval för detta skulle kunna vara att genomföra enskilda intervjuer eller fokusgruppsintervjuer. Eftersom ridlärarna eller tränarna vore yrkesverksamma kan det vara lättare att resonera enskilt och som intervjuare kunna ställa mer ingående fördjupningsfrågor. Samtidigt som fokusgruppsintervjuer skulle kunna bidra till mer diskussioner. Genom att undersöka detta kan det leda till en bättre förståelse för hur de olika undervisningsformerna påverkar både ekipage och tränaren eller ridläraren.

Ett annat förslag på en framtida studie vore att undersöka om de teman som framgick i denna studie går att observera i praktiken. Genom observationer och videoinspelningar av lektioner skulle det kunna undersökas om och på vilka sätt dessa teman framkommer i undervisningen. Exempelvis skulle det kunna undersökas på vilka sätt kommunikation och feedback används samt hur frekvent individuell feedback ges i gruppundervisning. Detta skulle sedan kunna användas för att ge tränaren eller ridläraren en inblick i hur de arbetar i sin undervisning i relation till hur det ser ut. Genom att undersöka både ridlärarens och tränarens perspektiv samt genomföra observationer av lektioner skulle det kunna resultera i en heltäckande förståelse kring möjligheter och utmaningar i ridundervisning.

5.6 Slutsats

Slutsatsen var att bemötanden som engagemang, kommunikation, feedback och bekräftelse var viktigt för att eleverna skulle känna sig sedda. Relationen till ridläraren eller tränaren var av betydande vikt för hur eleverna kände sig bekräftade både i individuell undervisning och gruppundervisning. Elevernas personliga erfarenheter och utmaningar påverkade hur de upplevde krav i de olika undervisningsformerna. Gruppundervisning kunde bidra till varierad upplevelse av krav beroende på hur gruppdynamiken fungerade. Individuell undervisning kunde bidra till mer krav i form av högre intensitet och krav på utveckling. Det framgick även att individuell undervisning kunde ge en ökad möjlighet till anpassning utifrån dagsform och därmed motivera till ökad utveckling. I gruppundervisning bidrog faktorer som socialt samspel och att kunna se och lära av andra till en ökad motivation och utveckling.

6. Författarnas tack

Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Susanne Lundesjö-Kvart som genom hela processen positivt och glatt stöttat och peppat oss. Oavsett vardag eller helg har hon alltid funnits ett meddelande bort med svar på frågor och uppmanat oss att inte stressa för mycket. Vi vill också tacka alla intervjuade för deras engagemang och intresse under intervjuerna.

Referenser

Adler, K., Salanterä, S., & Zumstein-Shaha, M. (2019). Focus Group Interviews in Child, Youth, and Parent Research: An Integrative Literature Review. *International Journal of Qualitative Methods*, 18. https://doi.org/10.1177/1609406919887274

Bueno, J., Weinberg, R.S., Fernández-Castro, J. and Capdevila, L. (2008). Emotional and motivational mechanisms mediating the influence of goal setting on endurance athletes' performance. *Psychology of Sport and Exercise*, 9(6), pp.786–799. doi:https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2007.11.003.

Clarke, V. och Braun, V. (2017). Thematic Analysis. *The Journal of Positive Psychology,* 12(3), pp.297–298. doi:https://doi.org/10.1080/17439760.2016.1262613.

Giota, J (2013). *Individualiserad undervisning i skolan – en forskningsöversikt.* (Vetenskapsrådets Rapportserie 3:2013). Vetenskapsrådet. https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2013-02-01-individualiserad-undervisning-i-skolan---en-forskningsoversikt.html [2026-02-25]

Gustafsson, H. och Holmberg, H. C. (2008). Vägledning mot prestation - skillnader och likheter mellan elitidrottare och forskarvärlden. *Svensk idrottsforskning,* (4). https://www.idrottsforskning.se/wp-content/uploads/2014/04/Skillnader-likheter-elitidrott-forskarvarlden.pdf [2026-03-28]

Hedenborg, S. (2007). The Popular Horse: From army and agriculture to leisure. *Idrottsforum.org.* 1652–7224 https://www.idrottsforum.org/articles/hedenborg/hedenborg071121.html [Hämtad 25-03-2026].

Hedenborg, S. (2009). Till vad fostrar ridsporten? *Educare*, (1), pp.60–78. DOI:10.24834/educare.2009.1.1288

Hung, W. & Pang, M. (2010). Effects of group-based versus individual-based exercise training on motor performance in children with developmental coordination disorder: A randomized controlled study. *Journal of Rehabilitation Medicine*, 42(2), pp.122–128. doi:https://doi.org/10.2340/16501977-0496.

Isaksson, J (2021). Riktad kvalitativ innehållsanalys. I: Klingberg, G. och Hallberg, U. (red.) *Kvalitativa metoder helt enkelt!*. Studentlitteratur. 283 – 302.

Latham, G.P. and Locke, E.A. (2006). Enhancing the Benefits and Overcoming the Pitfalls of Goal Setting. *Organizational Dynamics,* 35(4), pp.332–340. doi:https://doi.org/10.1016/j.orgdyn.2006.08.008.

Lundesjö Kvart, S. (2013). *Ridlärares pedagogiska praktik: En verksamhetsteoretisk studie.* Pedagogisk Forskning i Uppsala, nr 164, Licentiatuppsats, Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier, Uppsala Universitet, Uppsala. https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-206769

Losch, S., Traut-Mattausch, E., Mühlberger, M.D. and Jonas, E. (2016). Comparing the Effectiveness of Individual Coaching, Self-Coaching, and Group Training: How Leadership Makes the Difference. *Frontiers in Psychology*, 7(629). doi:https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00629.

Maw, S. (2012). *What Does it Mean to Teach Riding? A Snapshot of Contemporary Practices in England and Western Australia*. Diss. Murdoch University. https://researchportal.murdoch.edu.au/esploro/outputs/doctoral/What-Does-it-Mean-to-Teach/991005541099207891#files_and_links_(2)

Moberg Granström, K. (2017). *Vart vill vi? Ridskoleelevers och ridlärares olika målbilder.* Sveriges lantbruksuniversitet. Hippologenheten. http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:slu:epsilon-s-6458

Nilsson, B. (2005) *Samspel i grupp.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Olsson, H. och Sörensen, S. (2011). *Forskningsprocessen: kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. 3 Uppl., Liber.

Svenska Ridsportförbundet (2021). *Driva Ridskola.* SISU Förlag.

SvRF (2025). *Statistik*. (Uppdaterad 2025-04-01) Svenska Ridsportförbundet. https://ridsport.se/om-oss/statistik [Hämtad 2026-03-05]

Thorell, G. (2017). *Framåt marsch! Ridlärarrollen från dåtid till samtid med perspektiv på Framtid*. Diss. Göteborgs universitet. Utbildningsvetenskapliga fakulteten. http://hdl.handle.net/2077/51316

UNDP Sverige. (2024). *Om globala målen.* https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/ [Hämtad 2026-05-04]

Vetenskapsrådet. (2024). *God Forskningssed.* Stockholm: Vetenskapsrådet.

Vinterek, M. (2006). *Individualisering i ett skolsammanhang.* Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Waerner, T. (2025). *Unga ryttarens rätt till delaktighet: En villkorad rättighet?.* Diss. Gymnasik- och idrottshögskolan: institutionen för rörelse, kultur och samhälle. US-AB. https://urn.kb.se/resolve?urn=urn%3Anbn%3Ase%3Agih%3Adiva-8662

Bilaga 1

Hippologprogrammet

Samtyckesblankett: Medverkan i studentarbete samt personuppgifts behandling

Vi önskar din medverkan vid intervjuer i studentarbetet ”Ridelevers uppfattning om ridundervisning i grupp respektive individuellt: en kvalitativ intervjustudie”. Vi samlar in följande uppgifter om dig: Fullständigt namn, epost, telefonnummer samt-, ljud- och filminspelning av intervju. Intervjufrågorna kommer att beröra dina erfarenheter, förväntningar och upplevelser av att rida i grupp och individuellt.

När du medverkar i arbetet innebär det att SLU behandlar dina personuppgifter. Att ge SLU ditt samtycke är helt frivilligt, men utan medgivande till behandling av dina personuppgifter kan du inte delta i studien.

Du har alltid rätt att avbryta din medverkan och ta tillbaka ditt samtycke utan att behöva ge några skäl för detta. SLU är ansvarig för behandlingen av dina personuppgifter, och du når SLUs dataskyddsombud på dataskydd@slu.se. Din kontaktperson för detta arbete är: Wilma Berg, wabe0005@stud.slu.se, 070-6000328 samt
Emma Flygar, emfl0003@stud.slu.se, 072-7423005

Ändamålet med behandlingen av dina personuppgifter är att vi som SLU-studenter ska kunna genomföra vårt examensarbete enligt korrekt vetenskaplig metod och bidra till forskning inom ämnesområde: hippologi, pedagogik, ridkonst, coaching, idrottsvetenskap, didaktik.

Om du vill läsa mer information om hur SLU behandlar personuppgifter och om dina rättigheter kan du hitta den informationen på www.slu.se/personuppgifter.

Samtycke till att delta i studien

Jag har fått muntlig och skriftlig informationen om studien och har haft möjlighet att ställa frågor. Jag får behålla den skriftliga informationen.

☐ Jag samtycker till att delta i studien.

☐ Jag samtycker till att SLU behandlar personuppgifter om mig på det sätt som förklaras i denna text.

_____

Underskrift Plats, datum

_____

Namnförtydligande

Bilaga 2

INTERVJUMALL
- Presentation av oss och uppsatsen.
- Berätta hur intervjun går till.
- Deltagarna fyller i/ lämnar in samtyckesblankett
- Inspelningen startar.

Introduktion
Kan ni berätta om era ridfärdigheter?
- *Hur länge har ni ridit? Ridskola?*
- *Tillgång till egen häst/foderhäst, sedan hur länge?*
- *Tränar/tävlar på vilken nivå?*
- *Hur ser era träningsmöjligheter ut just ni. Privat resp grupp?*
- *Hur ofta rider ni för tränare/ridlärare?*
- *Fördelat på privat/grupp?*
- *Kan ni ge exempel på som vad gör att ni rider privat?*
- *har ni möjlighet att välja om ni vill rida i grupp/privat, vilka förväntningar har ni på vad ni kommer få ut av lektionerna*
-

Bemötande från ridläraren
1. Hur tycker ni det fungerar att rida i grupp?

2. Kan ni ge exempel på situationer i gruppundervisning när ni upplever er sedda av ridläraren? (fått ridlärarens hela uppmärksamhet)
- *Hur agerade ridläraren då?*
- *Ex fått individuella instruktioner/ridläraren har tydligt följt er med blicken*
- *Stannat upp och fört djupare diskussion*
- *Blivit tilltalad vid namn*
- *Arbete i mindre grupper, på varsin volt eller liknande*
- *Hur kände ni er då?*
- *Vad blev resultatet i ridningen?*
- *Vad gjorde att ni kände sig sedda?*

3. Kan ni ge exempel på situationer i gruppundervisning där ni inte upplever er sedda?
- *Hur agerade ridläraren då?*
- *Hur kände ni er då?*
- *Vad blev resultatet i ridningen?*
- *Vad gjorde att ni inte kände er sedda?*

4. Hur upplever ni kommunikation mellan ridlärare/elev i gruppundervisning?
- *Tvåvägskommunikation/dialog? Hur kommunicerar läraren med er?*
- *Känner ni att ni kan ställa frågor?*
- *Återkoppling/feedback?*
- *Hur vill ni kommunikationen ska se ut?*

5. Hur tycker ni att det fungerar att rida på privata träningar?

6. Kan ni ge exempel på situationer i privatundervisning när ni känt er sedda?
- *Hur agerade ridläraren då?*
- *Hur kände ni er då?*
- *Vad blev resultatet i ridningen?*
- *Vad gjorde att ni inte kände er sedda?*

7. Kan ni ge exempel på situationer i privatundervisning när ni inte känt er sedda?
- *Hur agerade ridläraren då?*
- *Hur kände eleven sig?*
- *Vad för resultat i ridningen?*
- *Vad gjorde att de inte kände sig sedda?*

8. Hur upplever ni kommunikationen mellan ridlärare/elev i privatundervisning?
- *Tvåvägskommunikation/dialog?*
- *Känner ni att ni kan ställa frågor?*
- *Återkoppling/feedback?*

Utveckling

9. Hur upplever ni ridlärarens krav i gruppundervisning?
- *Framgår det om ridläraren har krav/målsättning? – på vilka sätt*
- *Krav på grupp – eller krav på dig som elev?*
- *Hur tänker ni kring det?*

10. Hur upplever ni ridlärarens krav i privatundervisning?
- *På vilka sätt framgår det om ridläraren har krav/målsättning?*
- *känner du krav på dig som elev?*
- *Hur tänker ni kring det?*

11. Generellt skillnader grupp/privat – egna förväntningar

12. Hur upplever ni er egna insats i gruppundervisning jämfört med privat?
- *Motivation/driv att utvecklas*
  - *Är ni lika taggade på att gå till grupplektion som privatlektion?*
  - *Är ni någon gång nervösa inför grupplektion eller privatlektion*
- *Fokus/koncentrationsförmåga*
- *Utveckling*
  - *Utifrån att vilja utvecklas upptimalt, skulle ni då välja att rida i grupp/privat? (om kostnad och resor dylika inte spelade någon roll?)*
- *Prestationskrav*
  - *Känner ni mer eller mindre krav på att prestera i ridningen i grupp/privat? Har ni känt er misslyckade någon gång i er ridning i grupp/privat*

13. Generellt/avslutningsvis
- *Vad upplever ni för fördelar med att rida i grupp*

- *Nackdelar med grupp*
- *Fördelar med privat*
- *Nackdelar med privat*

14. Något övrigt som dykt upp under intervjuns gång/något ni vill tillägga?

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316

☒ JA, jag, Wilma Berg har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☒ JA, jag, Emma Flygar har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.